ч. 115 (13.354). Львів, понеділок 8. травня 1933. Pocztową opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Жертви наївности чи провокації?

Ще з приводу протирелігійної демонстрації частини української молоді.

Справа надзвичайно болюча, від тижнів не сходить зі сторінок української преси і нераз уже була порушена й на сторінках „Діла". Колиб вона обмежилась лише до одного факту, до одної події, то швидко інші події відсунулиб її у тінь забуття. Однак у даному випадку річ іде про ціле суспільне явище і тому подія, яка безпосередньо весь цей шум викликала, справи не вичерпує: ця справа все ще гостро актуальна, а навіть — по всій імовірності — принесе ще в будуччині чимало лиха.

Річ іде про ославлені студентські резолюції, які проголосили бойкот свята „Українська Молодь Христові" та зверталися уперше в історії Галицької Землі проти ерархії греко-католицької Церкви. Коли з цього приводу обурилося буквально ціле українське громадянство з виключенням комуністів і радикалів (при чому справедливість каже признати, що навіть радикали, хоч підхопили аргументи націоналістів, всетаки активно в нагінці проти свята УМХ участи не брали) — тоді пропаґатор тих резолюцій „Наш Клич" почав намагатись справу замазати: мовляв, річ іде лише про „суспільно-політичний рух", а не про Церкву і релігію. Очевидно,це дітвацькі викрути. Річ саме у тому, що становище згаданої частини студентів не є критикою поодиноких ерархів чи навіть цілої ерархії за її якусь „суспільно-політичну акцію", тільки через неґацію даної національно-релігійної манїфестації бє в Церкву і релігію. Бє у них тому, бо лякається за їхні впливи на молодь, визнаючи абсурдну тезу, що греко-католицька Церква і релігія мусять a priori бути „опортуністичні" й „угодовецькі". Страх за свою націоналістичну непорочність та своерідна переслідовча манія „угодовщини" казали молодим студентам виступити і проти Церкви і проти релігії, в яких добачили небезпечних суперників до „володіння над душами молоді".

І повстала та дивоглядна ситуація, про яку вже у нас згадувалось: по одному боці опинилися націоналістичні студенти зпід стягу „Нашого Клича", комуністи, радикали, польські ендеки і всякі „Курерки" — по другому боці ціла решта українського громадянства і Церква. Факт тої ідеальної мобілізації проти себе цілого громадянства, факт зворохоблення проти себе навіть усіх тих одиниць, які щонайменше симпатизували з націоналістичним рухом, зачеплення Церкви й ображення цілої греко-кат. ерархії, — той факт всетаки надто поважний, щоби не викликав сумніву: чи дійсно грала там ролю лише молодеча легкодушність, лише наївність чи хай би навіть сліпе доктринерство, чи може виступ націоналістичної молоді має свої куліси, а в кулісах находиться хтось, який є кровно заінтересований у тому, щоби і образити Церкву та релігію, і викликати ще дужчий заколот серед українського громадянства, і здискредитувати та ізолювати само українське націоналістичне студентство?!

Цей запит накидується силою льоґіки обставин і нічого на нього обурюватися. Тому теж не дивниця, що деякі деканальні збори священиків, протестуючи проти необережних студентських резолюцій, вказували на „недобачену молодю провокацію, спричинену ворожими чинниками на некористь католицькій вірі й українській нації" („Мета" ч. 16). Той сам сумнів зроджується і серед чужинців. Ось напр. у вчорашнім „Слові Польскім" (з 6. ц. м.), у газеті, яку чейже не можна назвати надто „приязною" ані греко-кат. Церкві, ані її ерархії, і яка радше заінтересована у щораз більшому українському розгардіяші, — у тій газеті читаємо таке:

> Очевидно, мимохіть насувається увага, що „Новий Клич", це тільки зовнішній вислів організаційної роботи. якої режисери похозані. Нам здається, що хоча „Новий Клич" оперує найбільш реакційними та ультрашовіністичними гаслами, то проте його сутні цілі находяться дуже далеко поза тими гаслами. Здається нам, що та віла українська молодь є об'єктом архиспритно подуманої режисерії, яка находиться на протилежному від націоналізму бігуні... Совітська політика ступає на національних відтинках дуже крученими доріжками. Знаємо з досвіду, що вона вміє втискатися на такі шпилі, які — здавалось би з природи річи (нпр. справа Студинського) якнайдальше віддалені від більшовизму. Акція „Нового Клича", яка у висліді мусить довести до роздору поміж українською націоналістичною молодю та клиром і до скомпромітування в очах ультранаціоналізму греко-католицької Церкви, має мабуть своє джерело поза Львовом. Бо досі більшість українського клиру йшла на мотузку виузданого українського шовінізму (це відома питома словопольська термінольоґія — Прим. Ред.), якого була праджерелом і нераз головним актуальним промотором. Отже чи змагання української молоді викинути поза борт націоналізму — не лежить в інтересі східнього режисера, — хай на це відповість сам український нарід...

Ми не є прихильниками використовування польської преси для внутрішньо-української полеміки і ніколи цього не робимо, всупереч саме тій частині української преси, яка злорадно завжди оперує польськими цитатами. І в даному випадку не покликуємося на „Слово Польске". Однак не можна не признати деякої льоґіки. При тому „Сл. П." покликується на один конкретний уступ із статті „Гроби побілені" з останнього числа (ч. 6) „Нашого Клича". Цей уступ у буквальному тексті звучить так:

> ...А що саме таку ціль (яку — це цензура сконфіскувала — Прим. Ред.) поставили собі аранжери свята, про це найкраще свідчать слова хочби такого безплатного додатку до „Мети", „Христос наша сила" (ч. 7. ц. р.) про неминучий зудар католицького Заходу з більшовицьким Сходом; про новітній Хрестовий похід і його лицарів, що малиб скласти свою присягу на святі „У. М. Хр." Словом: інтервенція, уенерівщина, угодовщина найчистішої води!
>
> Мимоходом скажемо, що цей „християнський Захід", про який думає і на який сподіється наш опортуністичний католицький табор, в останньому часі щораз міцніше та дружньо стискає руку „безбожницького Сходу". (От хочби переговори і союз католицької Польщі з безбожницьким СССР.).

Адже повище зацитований уступ наче живцем вирізаний із „Нових Шляхів" чи якихось інших „Вістей"! Адже автор того уступу по суті ґльорифікує більшовицький Схід, підкреслюючи, що всупереч українським католикам — західні католицькі краї включно з католицькою Польщею ідуть зі Совітами на співпрацю... Чи такі аргументи находяться у націоналістичному словнику?!

Хай-же не обурюються націоналістичні провідники молоді, коли їм звертаємо увагу, що вона **у добрій вірі** може падати **жертвою** комуністичної провокації. Хай вони в усякому разі перефільтрують свій словник у той спосіб, щоби подібні вислови, як зацитований, не викликували у своїх і чужих читачів найвище здивування...

Хай вони не обурюються, бо є нпр. фактом, що недавній 100-проц. націоналіст, молодець засуджений на 3 роки вязниці за працю у націоналістичній організації, негайно після виходу на волю став явним і чоловим співробітником у передовому „радянофільському" львівському журналі та виступає прилюдно як оборонець „Сходу"... Це факти, з якими ми мусимо рахуватися — і радимо з ними рахуватися також українській націоналістичній молоді. Рахуючись з ними, може буде обережніша у таких своїх виступах, як остання протицерковна і протирелігійна демонстрація...

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Українська Парляментарна Репрезентація і вибори президента Польщі.

Українська Парляментарна Репрезентація вирішила одноголосно у виборах президента Річипосполитої участи не взяти.

Свято відкриття нагробника Іванові Франкові.

КОМУНІКАТ КОМІТЕТУ.

Пригадуємо, що 28. травня відбудеться свято відкриття нагробника на могилі І. Франка **на Личаківськім цвинтарі** у Львові в год. 9. рано. Свято почнеться вже 27-го вечором **святочною Академією** у салі кіна „Атлянтік" (давніше кіно „Лев") поруч Великого Міського Театру в год. 8.30. З огляду на сподівану велику скількість гостей із провінції Академія буде повторена з тією самою програмою в неділю у Великім Міськім Театрі в год. 11.30 рано.

У симфонічнім концерті Академії будуть виведені вперше оригінальні твори наших композиторів.

Білети на обі Академії можна буде замовляти заздалегідь і з провінції від 15-го ц. м. через книгарню „Просвіти, Львів, вул. Руська 1.

Ті, що не вибираються на свято, повинні би замовити бодай у книгарні „Просвіти" **жетони та листівки,** з репродукцією памятника; жетони в ціні 40 сот., листівки 20 сот.

За **залізничі знижки** на виїзд до Львова мусить подбати кожний місцевий Комітет; Комітет такий можуть скласти місцеві громадяни і не потрібують на це урядової леґітимації; звертатись за знижками треба до тої дирекції державних залізниць, в окрузі якої лежить виїздова стація.

У проханні, писанім польською мовою, без стемпля, треба подати: а) число учасників, б) імя, назвище й адресу керманича групи, в) стацію виїздову і доїздову, д) день виїзду і повороту, г) ціль („Свято відкриття нагробника І. Франкові у Львові"). Підписати треба: „Комі-

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego! Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie S. O. W. Medyński jako Przewodniczący, S. O. M. Młynarski i Dr. J. Locker jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 105 czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 28. 4. 1933 do Sygn. VI 1 Pr. 185/33 na posiedzeniu niejawnem w dniu 2. maja 1933 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 26. 4. 1933 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskaty czasopisma „Dilo" Nr. 105 z daty Lwów dnia 28. 4. 1933 zawierającego w artykule 1) „Jak i zaszczo" w całości z tytułem, 2) „Rewizji" w całości z tytułem cechy przedstęp ad 1) z art 170 kk., ad 2) z art 159 kk. i zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 jak zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścił w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12. 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1) rozszerzeniem nieprawdziwych i niepokojących wiadomości o stanie bezpieczeństwa publicznego w pow. Brzeżańskim zaniepokoić opinję publiczną, ad 2) rozpowszechnić przed prawą wiadomości ze śledztwa bez zezwolenia władzy śledczej. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący Medyński w. r. Protokuł Turkiewicz w. r. Za zgodność Janowicz st. sekretarz.

тет учасників у святі відкриття нагробника І. Франкові у Львові" і два підписи.

Знижки признає залізниця для груп від 8 до 30 осіб 33 проц.; від 30 до 50 осіб 50 проц.; від 50 до 200 ос. 60 прц.; від 250 і більше 66 проц. туди і назад, між днем виїзду і повороту може минути кілька днів, найдовше тиждень.

Засвідчення на видачу знижкових білетів видасть Дирекція на таке число осіб, яке подано в проханні і на таке число треба купити знижкові білети. Якщо їде менше осіб, ніж вказано у залізничій посвідці, кошта переїзду, перечислені на особу, автоматично збільшаються; більше осіб як подано у посвідці зі знижок користати не може. Прохання треба внести щонайменше на 8 днів раніше і повідомити про це Комітет у Львові, коли прохання внесене до Дирекції Залізниць у Львові; якщо прохання внесене до Дирекції Станиславівської, повідомити про це філію „Просвіти" в Станиславові, вул. Сапіжинська 23. Ці установи подбають за скоршу полагоду прохань у Дирекції Залізниць.

Адреса Комітету: Іван Полюга, книгарня Львів, вул. Руська ч. 1.

Комітет Будови Нагробника І. Франка.

Довкола світової господарської конференції.

Спадок ціни доляра це неабияка несподіванка. Ні одна валюта, яка вже хиталась, не викликала в цілому світі такого здивування і такого заворушення як захитаний доляр. Цеж захитався в основах непохитний граніт між валютами. Хвилі страху і втіхи, зисків і страт поплили по світі. Заколихали в Польщі нервами. Доляр цеж друга тут валюта. У Польщі займає третину грошевого обігу. Аж надто багато вкладок є у долярах, майже всі поважніші трансакції переводять уже традиційно в долярах. Аж тут нараз твердий як мур доляр скаче стрімголов з 8.89 на 8 за один день, а то ще нижче. Чому це? питає один одного, віритель з острахом, довжник з притаєною радістю. Що правда, захитався доляр дещо під впливом крахів тисячних американських банків, але вину зложили на несправність цих банків і все зараз успокоїлось.

Скінчилося лише на забороні вивозу золота і виміни долярів на золото. Аж тут неначе ураган перелетіло через цілу Америку гасло: доляр валиться! І миттю полинула вістка по світі. Чи дійсно вже відірвався від паритету золота і летить стрімголов, чи може це маневр Америки з розмислу, як відповідь британській імперії за її обнижку фунта? Питанням, здогадам і спліткам не було кінця і відповіді не було. З напруженням ждав світ на те, що скаже Мекдональд та Еріо, які є саме тепер в Америці, неначе від кожного їх слова залежить доля міліонів. Але вони нічого виразно не сказали, хіба, що світова господарська конференція відбудеться 12. червня ц. р. і вона вирішить всі справи.

Не ждучи на конференцію, спробуймо зілюструвати собі деякі факти.

Віддаймо перше слово статистиці. Порівняймо міжнародні обороти за 1931 рік з 1932-тим. Коли приймемо, що ці обороти в 1931 році були в кожній державі рівні числові 100, то в 1932 році ці обороти виглядають так:

	Експорт	Імпорт
Японія	121.8	115.—
Вел. Британія	93.9	81.7
Італія	66.7	70.9
Франція	87.8	70.7
Німеччина	62.3	69.4
Чехословаччина	56.—	63.6
Злуч. Держ. Амер.	68.—	63.2
Югославія	63.6	59.6
Польща	57.7	58.9

Вже з виказу торговельних оборотів цих держав за один рік бачимо, що всі вони крім одинокої Японії, вказують занепад. З малих держав ще видержала в експорті у порівнанні з 1931 роком Фінляндія і Греція. Позатим впали обороти на цілому світі.

Німецька статистика подає, що світова торговля впала із 150 міліярдів німецьких марок у золоті в 1927 році на 56 міліярдів у 1932 р. А міжнародні платности зобовязань неможливі без приходів з міжнародніх торговельних оборотів. Тимчасом задовження дійшло до головокружних сум. Німецькі оцінки кажуть, що світове державне і приватне задовження у половині 1932 р. рівне 307 міліярдам марок (без репараційних квот!). Ясно, що серед таких обставин заломилися платности. Це очевидно страшний удар для вірителів.

Америка, перший у світі віритель, банкир, ну, і перший лихвар, брала в часі війни і після війни майже всіх у свою фінансову, а вслід за тим й господарську залежність дуже простим способом. Давала кредити не лише на те, щоби довжники платили її громадянам лихварські відсотки, але щоби купували за ці гроші в Америці товар. Це тревало роками, доки вкінці не урвалося. Доляр при золотовому паритеті (право вільної виміни доляра кожночасно і в довільній кількости на золото у висоті 1.63 грамів) став просто недоступний. Але й на цілому світі гроші подорожіли так, що пересічному смертельникові тяжко їх заробити, щоби купити навіть дешевий товар, а що казати про міліони безробітних. Довжник банкротує, а вслід за тим не платить, ані не купує. І вийшло таке, що Америка, той віритель, який в нормальних часах міг би жити з самих відсотків, цей могутній банкир, сидить сьогодні на золоті, але 15 міліонів громадян не мають праці, заробітків. До того Америка не може купувати з чужини за нагромаджене золото продуктів ні промислових виробів, ані брати людей до роботи, бо забила би допливом чужого дешевого товару чи робучих рук ще й тих американських продуцентів, які сяк так вивязуються із завдань і побільшилаб ще далі число своїх міліонів безробітних. І так власник золота готов сидячи на скарбах гинути з голоду, як у байці. Якаж на це рада?

Гріш мусить подешевіти, а одночасно мусить його кількість побільшитися, значить відірватися від золотової валюти і скріпитись на нижчому паритеті. Це два моменти на те, щоби довжникам облекшити видобутись із довгів і щоби гріш став приступніший для загалу та щоби збільшення обігу дало змогу збільшити рух у підприємствах і торговельних оборотах.

За цим проектом є всі довжники, головно хлібороби і промисловці. Проти нього є очевидно всі вірителі. А що одних і других є найбільше саме в Америці, тому там йде сьогодні чи не найзавзятіша боротьба. Боротьба не між політичними угрупуваннями, себто між республиканцями і демократами, але між вірителями і довжниками. І не лиш Америка, але весь світ поділився на дві партії.

Але приймім, що переможуть довжники. Чи це надовго поможе? Багато даних вказує на те, що ні. Сьогоднішні митні баріери доведуть навіть дешеву валюту до абсурду. І тут уже самі держави поділені на дві партії, на тих, що хотять скасувати дотеперішні протібіційні розпорядки щодо довозу чужих товарів і на таких, що є ворожі цьому, а далі на тих, що вимагають платности воєнних і повоєнних довгів та відшкодувань і на тих, що є проти цього, а деякі вже перестали платити. На тих, що є за розброєнням і на рішучих противників. На тих, що є за еміґрацією надміру населення і на тих, що проти неї. Словом накопичилося безліч важких проблем, з яких годі передертися.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 8. ТРАВНЯ 1933.

МИХАЙЛО ЗОЩЕНКО.

СЛАБА ТАРА.

Тепер хабарів не беруть. Це було давніше. Кроку бувало не зробиш, щоби не дати або не взяти.

Нині характер людей сильно змінився на краще. Хабарів справді не беруть.

Якось то відправляли ми залізницею пакунок. Померла нам тітка від ґрипи і в заповіті казала вислати свої простирала та інше міщанське майно рідні на провінцію.

Стоїмо на дворці і бачимо образ у дусі Рафаеля. Будка, де приймають пакунки. Черга, це ясно. Вагівниця, вагівник. Вагівник — незвичайно шляхетний урядовець, швидко повторяє цифри, записує, кладе важки, наклеює значки і поясняє.

Так і чути його симпатичний голос:

— Сорок. Сто двацять. Пятьдесять. Здіймайте. Беріть. Відступіться... Іди геть звідси, ти, бовване...

Приємна картина праці і швидких темпів.

Та ось запримічуємо, що хоча як гарно працює вагівник, таки він занадто суворий законник. Занадто боронить прав громадян і держави. Що другому-третьому відмовляється приймати пакунок. Як тільки тара трохи непевна — не бере. Але і спонукає.

Під непевною тарою охають, ахають і терплять

Тоді вагівник каже:

— Заміцдь нарікати, поправте вашу тару. Ось тут крутиться чоловік із цвяхами, нехай її поправить. Прибє пару цвяхів, підтягне мотузком, і тоді приходіть... поза чергою, я прийму.

І справді: стоїть чоловік без будки. Має цвяхи і молоток. Він працює в поті чола і поправляє тару, кому треба. Ті, що їм не прийняли, дивляться на нього благально, пропонують свою дружбу і гроші.

Приходить черга на одного громадянина. Бльондин, не інтеліґент, а короткозорий. Має, здається, трахому. Убрав окуляри, щоби його гірше можна було бачити. А може служить на оптичній фабриці і там окуляри роздають задурно.

Він кладе своїх 6 скриньок на метричну вагівницю.

Вартівник оглянув їх і каже:

— Слаба тара. Не піде. Здіймай.

Добродій в окулярах, упав духом. Та заки впав духом, кричить:

— Ти що, собако, зі мною робиш! Це не мої скриньки, а з державної фабрики. Куди я з ними піду? Де найду віз для них? Звідки візьму сто рублів, щоби вернутись? Відповідай, бо котлету з тебе зроблю...

Вагівник:

— Або я знаю — і показує рукою в бік.

Короткозорий, ще і зі спітнілими окулярами, розуміє той жест інакше. Зітхнув, щось пригадав собі, шукає по кишенях і витягає звідти 8 рублів, один за одним. І хоче їх дати вагівникові

Цей червоніє і кричить:

— Це що? Ти окулярна кобило, хочеш хабара мені дати?!

Короткозорий розуміє свій ганебний намір і відповідає:

— Ні, я тільки так собі гроші виняв. Хотів вас прохати, щоби ви потримали, заки стягну скриньки з вагівниці.

Плете нісенітниці і явніть годиться, щоби його вибили по морді.

— Сором. Тут хабарів не беруть. Здіймайте скриньки, аж холодно на душі, коли дивлюсь на них. Та коли це державні скрині, зверніться до того робітника, щоби поправив вам тару. А щодо грошей, то маєте щастя, що я занятий.

Але кличе одного урядовця і каже ображеним голосом:

— Знаєте що? Мені хотіли тут дати хабаря. Розумієте, що за абсурд! Жаль, що я поквапився і бодай для ока не взяв грошей, а тепер уже важко буде доказати...

Другий відповідає:

— Так, жаль. Треба було розмазати історію Нехай не думають, що ми маємо пух під носом.

Той в окулярах зовсім зіпрів при своїх скриньках. Йому помагають, поправляють, тягнуть їх на вагівницю.

Тоді і мені починає видаватись, що моя тара непевна. І заки черга дійшла до мене, підходжу до робітника і прошу його зміцнити мені, на всякий випадок мою непевну тару.

Домагається 8 рублів.

Кажу: — Ви з глузду зсунулись?! 8 рублів за три цвяхи?

Він каже мені інтимним голосом:

Цей стан трівае вже роками і постійна господарська боротьба загострюється. Серед такого хаосу наступило у 1931 році ненадійне заломання англ. фунта. У торговельній політиці Англії прийшла нова течія: не вертатись більше до золотої валюти, щоби дешевшою ціною гроша прокласти шлях для експорту продуктів. У слід за фунтом йде нині другий кольос — доляр, байдуже, чи це добровільне, чи випадкове. Є здогади, що він уже не верне до минулої висоти. Ясне, що за цими двома валютами підуть всі інші, як напр. французький та швайцарський франк чи голяндський ґульден і інші, бо ніхто не схоче бути ізольованим островом серед моря. Ясне й те, що такі скоки, назвім їх контрольованими і реґульованими, можуть викликати ще більший хаос тоді, коли сям-там валюта вихопиться зпід контролі. А це при таких експериментах зовсім можливе. Такі хмари нависли над господарським світом.

Тому не диво, що для всіх держав конечною стала потреба шукати якогось порозуміння, а виходом мала би стати світова господарська конференція, проектована ще 1931 року, постійно відкладана. Справи валютові і монетарні, справи безробіття і еміґраційні, митні, континентові та взагалі справи обмежень товарових оборотів, питання задовжень і репарацій, питання зброєння, обігу капіталів і золота, питання рівноваги цін, наладження кредитової системи і відсоткової стопи та багато інших повинні стати предметом цієї конференції.

Вже від давна працюють комісії над програмами і такими внесками, які могли би розвязати хоча би підставові проблеми. Ясне, що як би ця конференція розбилась, то наслідки можуть бути просто страшні. Тому не диво, що вона остаточно назначена на 12 червня цього року, стала вісю, довкола якої крутиться вся надія і на яку нетерпляче жде цілий світ.

М. Творидло.

Телеґрама Святішого Отця до Митроп. Шептицького.

ЙОГО ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ
МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ
ЛЬВІВ.

Святіший Отець передає свої батьківські побажання для щасливо продуманої торжественної релігійної маніфестації української католицької молоді, побажання як найобильніших спасенних овочів. З цілого серця благословить Вашу Ексцеленцію, Епископат, Духовенство, Нарід і дорогу українську молодь, що є запорукою все живішого і пліднішого християнського життя. Особливо благословить заміри щодо Католицької Акції. Дає повний відпуст за звичайними умовинами.

Підпис: КАРД. ПАЧЕЛЛІ.

Солодка мельодія та...

Минули холодні дні, відійшли від нас зимові клопоти та журба, боротьба за тепло при помочі кожухів і печей. У повітрі чути весняні подуви, соняшне проміння несе травневий дарунок — зелень і квіти.

„Солодка мельодія та...“

Зазеленілись лави, розяснені і наче відроджені від весняного подиху. Вдедові заляцить соловій.

„Солодка мельодія та...“

Люди з весною якось стають ліпші. Дивляться інакше на світ. Стають хвилинами знову, як діти і раді би гратись дитячими грами.

Приносимо до хати китички фіялок, пачка з цукорками, останні тижневики мод, нову краватку і нові панчішки, „оказійний“ матеріял на сукню і черевички, бо все подешевіло. Заходимо на музику і частіше до кіна.

Ах, солодка мельодія та...

Та одного дня залишаємось дома. Якийсь внутрішній неспокій захмурює наше чоло. Рука машинально хапає за олівець, друга підсуває клаптик паперу і починає обраховувати. З дрібних позицій росте колюмна, малі цифри зливаються, дають більші цифри, зростають.

Цього вечора не підемо на прохід ані на музику до цукорні. Рахунок совісти зроблений з нашої кишені затрівожив нас: „стільки розійшлось“.

А якби ми так стрібували, шановна громадо, і почали реаґувати на весну трохи інакше, не бездумчивим марнотравством, а заощаджуючи всі ті гроші, що видаємо не з потреби, а легкодушно. Це був би весняний гарт духа, руханка для волі.

Сіра ощадностева книжечка П. К. О. заступила би нам панцир.

Може бути, що вже за кілька місяців, числа, які випише нам неохибна рука урядовця П. К. О. будуть у тій сірій книжечці такі високі, що заповнять серце радісним здивуванням і оправданими гордощами.

І тоді буде „солодка мельодія та“...

З польської преси.

Розенберґ та Україна.

„Курер Поранни“ про німецьку концепцію пере будови Европи.

З приходом до влади Гітлера носієм німецького імперіялізму в переконанні світа став — як відомо — Розенберґ, автор „руїнницьких“ („святобурчих“ — як пише польська преса) плянів Німеччини дотично сучасного европейського стану. У кожній найдрібнішій енунціяції Розенберга дошукується цей світ проявів німецького імперіялізму, дарма, що в цих енунціяціях ледви чи залишилось багато з теорій, що їх голосив Розенберґ, заки став відповідальним дипльоматом. Вистарчає те, що він пропаґував ідею німецької „політики великих просторів“ („Ґросравмполітік“), що голосив необхідність для Німеччини й політичної експанзії — щоби справа „небезпечного імперіялізму“ німців товклась у нескінченість на сторінках усієї польської преси. Ба що більше, большовики прим. почали нову дику нагінку проти українського національного руху на Рад. Україні, покликуючись при тому на пляни Розенберга відірвати українські землі від Рад. Союзу.

З великої ґазетної літератури, що появляється тепер на тему політичних замірів нової Німеччини подаємо тут дещо з міркувань публіциста варшавського „Курер-а Поранн-ого“ з англійським прізвищем, Станлея Філіпсона.

Автор („К. П.“ з 5. ц. м.) виходить з тез гітлерівського „господарства великих просторів“ („Ґросравмвіртшафт“), що їх сформував Розенберґ у своїх давніших писаннях. Згідно з цими тезами німецький нарід, що душиться у своїх сучасних кордонах мусить добути свободу рухів через митні унії і приязні договори. Господарський вплив принесе згодом політичний вплив Німеччини у зблькованих державах.

Шляхи реалізації такої програми малиб іти через три етапи: 1) митна унія Австрії й Угорщини з Німеччиною, 2) прилучення до цього бльоку Румунії, Болгарії, Югославії і Туреччини, при чому мусіла би бути переведена „деяка територіяльна реґуляція“. Після другого етапу прийшлаб черга на третій. До згаданого бльоку мали би пристати: Чехословаччина, Польща, балтійські держави і **Велика Україна.**

„Розенберґ, переконаний „отаманом“ Коновальцем — пише Філіпсон — твердить, що Рад. Росія швидко розлетиться на кілька самостійних держав; особливо Велика Україна вже в дуже недовгому часі стане майже зовсім незалежна від Польщі. Німці будуть протектором тієї „Великої України“ (автор бере це в лапки), будуть в Европі її політичним мандатарем. У тій ситуації мають німці знаменитий атут, щоби змусити Польщу, Румунію і Чехословаччину до уступок. Велика Україна буде домагатись Сх. Галичини, Бесарабії і чеської Підк. Руси. „Протекторат“ німців управильнив би ці справи і звязав би всіх разом під проводом Німеччини в загальній митній унії...“ Тоді — мовляв — можна би теж порозумітись щодо Поморя і Гор. Шлеська.

Так представляє передовик „Курер-а Поранн-ого“ новий поділ Европи у німецькій політичній концепції. Вона малаб повалити філяри французької будівлі в Европі. Філіпсон зазначує, що нім. міністр пропаґанди д-р Гебельс має небавком почати підготовку світової опінії для реалізації „політики великих просторів“.

— Це правда, я зробив би вам і за троєчку, але зрозумійте моє дурне становище, мушу ділитись з тамтим крокодилем.

Починаю розуміти механіку.

— То ви ділитесь із вагівником?

Він бентежиться, починає верзти про малу платню, дорожнечу, знижує мені ціну і починає працювати.

Приходить моя черга. Кладу мою скриньку на вагівницю і тішусь своєю певною тарою.

Вагівник каже:

— Тара непевна. Не піде.

Кажу:

— А це як? Саме мені її зміцнили. Ось той із кліщами зміцнював.

Вагівник відповідає:

— Ах, вибачте, вибачте. Ваша тара тепер певна. Я не добачив.

Бере мою скриньку і видає переказ. Там написано: „тара слаба“.

— Щож ви робите, люди? Мені з такою заміткою обкрадуть у дорозі цілу скриньку. І відшкодування не зможу дістати. Тепер я бачу ваші комбінації!

— Що вибачайте, то вибачайте. Прохаю вибачення за помилку.

Викреслює напис і я відходжу. По дорозі думаю про складну психічну орґанізацію моїх співгромадян, про перебудову характерів, про хитрощі і про ту неохоту, з якою ми, шановані громадяни, відступаємо свої засиджені позиції.

„Що вибачайте, то вибачайте.

З російської мови П. В.

—o—

IV. Зїзд українських природників і лікарів.

Львів, 6. травня 1933.

У просторій салі Музею Наукового Товариства ім. Шевченка відбулося в суботу 6. травня ц. р. в 11. г. святочне відкриття IV. Зїзду українських природників і лікарів при участи 101 присутніх. Між присутніми завважили ми представника Львівської Кураторії візитатора Кестліха. Відкрив Зїзд короткою промовою голова НТШ д-р **В. Левицький,** підчеркуючи значіння, доцільність та завдання Зїзду. В порівнанні з минулими зїздами цей Зїзд відзначається, не зважаючи на нинішню крізу, більшою кількістю учасників, кращими науковими осягами та ліпшою орґанізацією.

Після відкриття Зїзду присутні вибрали на пропозицію д-ра **Подолинського** таку президію: д-ра В. Левицького, д-ра В. Гузара (з Буковини), д-ра Козакевича, д-ра М. д-ра В. Гвоздецького, д-ра Т. Е. Бурачинського, а на Паньчишина і д-ра секретарів покликали: д-ра Паращука, д-ра Владичина, д-ра Р. Єндика, д-ра А. Ластовецького та д-ра Б. Макарушку.

З черги складали привіти Зїздові: д-р **Гузар** (в імени природників і лікарів-українців у Румунії), д-р **Ортинський** (від Спілки Українських Лікарів у Празі), д-р **Кордюк** (від Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові). Письменні привіти надіслали: Ректорат Українського Вільного Університету, Президія Українського Академічного Комітету, Ректорат Українського Педаґоґічного Інституту — усі в Празі, Т-во „Просвіта“ в Ужгороді, Українське Гіґієнічне Товариство, „Сільський Господар“, „Учительська Громада“, „Медична Громада“ — всі зі Львова, Природничо-Математичне Товариство при Педаґоґічнім Інституті в Празі та ріжні приватні особи.

Після відчитання привітів, замісць реферату перешкодженого й неприсутнього д-ра Б. Матюшенка, виголосив доц. **В. Кубійович** дуже цікаві уваги до виготовленої ним етноґрафічної мапи України, зробленої згідно з найновішими методами науки. Прелеґент виказав, що на українській етноґрафічній території є велика процентово скількість національних меншин та дуже слабий відсоток українців у містах. В найближчій майбутности треба сподіватися деяких змін у користь українців на цім полі.

Не менше цікавим рефератом, який викликав щире захоплення учасників, був реферат д-ра **М. Зарицького** на тему „Чиста і прикладна математика в ході століть“. Референт представив з історичного боку, як прикладна і чиста математика розвивалася рівнобіжно з ходом століть. Свій добре виголошений реферат закінчив прелеґент побажанням до українських природників і математиків, аби вони взаїмно

допомогали собі в працях на своїх ділянках знання.

Оба ті реферати заслуговують уповні на те, аби їх видати друком, для познайомлення з ними українського широкого загалу.

Це перше спільне засідання всіх секцій закінчила в год. 13. спільна фотографія учасників.

В суботу пополудні відбувалися засідання поодиноких секцій, а саме: **лікарів** (у Музею Н. Т. Ш.), **живої природи та географії** (в бібліотеці Н. Т. Ш.) та **математики і фізики** (домівка „Українського Лікарського Товариства" при вул Чарнецького 26).

Програма на неділю передбачує дальші засідання секцій (перед і після обіду) і друге спільне засідання всіх секцій в год. 18. та закриття Зїзду.

Ратиф'кація німецько-радянського трактату.

МОСКВА, 5. V. ПАТ. Закордонним кореспондентам у Москві розіслано такий комунікат: Дня 5. ц. м. комісар закордонних справ Літвінов і німецький амбасадор у Москві Ф. Дірксен виміняли ратифікаційні документи протоколу про продовження берлінського трактату з 24. квітня 1926 р., підписаного у Москві 24. червня 1929 р. Комунікат каже дальше: В інтересі обосторонніх взаємин і загального миру слід ствердити, що берлінський трактат, який разом з трактатом в Рапальо є основою радянсько-німецьких взаємин, наслідком виміни ратифікаційних документів набирає знову правної мови. Замітне, що ініціятива ратифікації вийшла тим разом від Німеччини.

МОСКВА, 5. V. ПАТ. Спізнену на два роки ратифікацію умови, що прольонґує берлінський трактат приняли в Москві без ентузіязму а навіть з деяким скептицизмом. Більшість часописів обмежується до поміщення офіціяльного комунікату. Одиноким коментарем є передовиця „Ізвестій", яка зазначує, що умова з Німеччиною не перешкодила радянському урядові, що бажає вдержати мир, довести до пакту неагресії з Польщею та Францією. Протирадянські тенденції німецької політики не стрінулися зі сильнішим дисонансом, однак довели Німеччину до цілковитої ізоляції. Часопис висловлює надію, що продовження берлінського трактату вплине якслід на ті німецькі кола, які протирадянську політику вважають корисною для Німеччини

Що дали американські розмови.

ЛЬОНДОН, 6. V. ПАТ. Мекдональд виголосив учора промову, трансмітовану радіом, в якій зясував справи, обговорювані у Вашинґтоні. Справи воєнних довгів, що представляє багато труднощів, не полагоджено, тільки розглянено дуже докладно. Якщо світова господарська конференція, заявив Мекдональд, має довести до позитивних вислідів, то справу довгів треба поладнати якнайскорше, на всякий випадок перед закінченням конференції. Тому, що ми зобовязалися зробити все, щоб запевнити успіх господарській конференції, зробимо, що буде в нашій силі, щоби поладнати справу довгів. У справі розброєння вдалося довести погляди Англії й Америки до зближення. З практичного боку це видало вже свої овочі, які виявилися в тісній співпраці на протязі останніх 15 днів у Женеві. Опісля обговорив Мекдональд причини господарської кризи, підкреслюючи конечність запевнення монетарної стабілізації, та зазначив значне покращання англьо-американських взаємин.

Арештували членів „Червоного Фронту".

БЕРЛІН, 6. V. ПАТ. В баварській місцевості Пенцберг політична поліція арештувала 20 комуністів, членів тайної організації „Червоний Фронт". Комуністи розпоряджали великим запасом зброї та муніції, захованої в околичних маґазинах.

По широкому світі.

— Прелат Кас, провідник німецької центрової партії зрікся свого становища тому, що має судове доходження.

— Управа румунської селянської партії приняла димісію Маніва, якого місце має заняти Вайда Воевод.

— До Парижа вернув з Америки французький міністр Еріо, витаний представниками урядових кол.

— Пруський сойм скликано на 18. ц. м. На денному порядку заява премієра і справа надзвичайних уповноважень.

—o—

Проект радянсько-японської конференції.

Як довідується аґенція Райтера, Японія запропонувала спільну радянсько-японську-манджурську конференцію в Токіо, щоби зліквідувати непорозуміння у звязку з загроженням радянсько-манджурських інтересів. Радянський амбасадор в Токіо передав цю пропозицію до Москви. Предметом конференції були би: справа східно-китайської залізниці, прикордонні інциденти біля стації Пограничная і право плавби на ріці Сунґарі.

На основі урядового повідомлення радянський заступник комісаря закордонних справ у розмові з японським амбасадором заявив, що Радянщина хоче швидкого поладнання спору за східно-китайську залізницю, і додав, що ту справу слід управильнити між Радянщиною і державою Манджуко, не оглядаючись на Японію.

Ціянкалі в політичній боротьбі.

В Дебельн біля Ляйпціґу поліція викрила комуністичний гурток, що при помочі ціянкалі плянував комуністичні замахи на визначних людей. Один з комуністів перебрався за молочаря і хотів занести місцевому бурґмістрові затроєне молоко. Підступ не вдався. У звязку з тим арештовано в місті та околиці кільканацять комуністів, у яких найдено більшу скількість ціянкалі.

ВІДІБРАЛИ ДЕБІТ.

ПАРИЖ, 6. 5. ПАТ. Великому французькому щоденникові „Ле Журналь" відібрали дебіт у Німеччині.

200 робітників утонуло.

АГМЕДАБАД, 6. V. ПАТ. Нагла повінь знищила приготовні роботи при будові мосту на ріці Мой в державі Ґондаль (Індія). 200 робітників, що працювали при будові мосту, втонуло.

—o—

ЕРІО ПРИВІЗ БАГАТО МАТЕРІЯЛУ.

ПАРИЖ, 6. 5. ПАТ. Еріо в розмові з журналістами, які привитали його на чердаку корабля „Іль де Франс", сказав, що привіз багато матеріялу й дуже докладних інформацій. Рузвельт сказав йому, що французький нарід повинен знати, що ніхто не є для нього прихильніший як він (Рузвельт). Подорож до Америки — сказав Еріо — принесла всі ті висліди, яких можна було сподіватися. Участь Америки в організації міжнародньої безпеки буде величезним кроком на шляху до запевнення мира. През. Рузвельт позволяв Еріотові при всіх нагодах промовляти свобідно та висловлювати свою думку. Еріо боронив французької справи, як міг.

—o—

ПРОМОВА РУЗВЕЛЬТА В РАДІО.

НЮЙОРК, 6. 5. ПАТ. У неділю веч. президент Рузвельт виголосив у радіо промову. На Волстріт думають, що Рузвельт торкнеться справи воєнних довгів, щоби здобути піддержку громадської думки, як звернеться до конґресу за уповажненнями для навязання переговорів у справі умовин евент. мораторії.

—o—

ДОЛЯР УПАДЕ ДО 6 ЗОЛ.?

У суботу на **львівській** неофіціяльній біржі була для доляра знижкова тенденція. Банк Польський устійнив спочатку вартість доляра на 7.30, а в приватних оборотах можна було ще одержати 7.35. Трохи пізніше Банк Польський обнизив курс доляра ще на 5 сотиків. Ця знижка відбилася і на неофіціяльній біржі, де доляр упав до 7.30. Пополудні можна було дістати доляри по 7.32—7.33. За англійський фунт Банк Польський платив по 29.70 зол.

На **варшавськім** доляровім ринку положення далі неясне. Впевняють, що без уваги на оптимістичні передбачення в справі стабілізації доляра на 7.50 він спадатиме аж до 6.00 зол. У суботу рано курс доляра в міжбанкових оборотах вирівнявся з курсом Банку Польського на 7.35. Золотий доляр при мінімальному запотребуванні нотували 7.46. На париській біржі занотували значну звишку фунта. Платили по 85.20 франків за фунт стерлінґів. Девізи на Берлін у міжбанкових оборотах 210.5 зол.

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ** як давніше у моїм **заведенні** дентист Насс, Львів, Сикстуська 17 від 9—1 і від 3—6. Студентам і урядвцям значна знижка.

— **Відома кравецька робітня у Львові ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА** перенесена під ч. 23 вул. Сикстуська, ІІІ. сходи, І. пов. Приймає замовлення по 40 проц. дешевше на мужеські убрання, реверенди. Найліпші матеріяли на складі. 1615 13-20

— **Чи бачили Ви вже** найновіші весняні моделі взуття на виставі в „КОМЕТІ"? А до того ще й ті нечувано низькі ціни? 1568

— **Футра** жіночі і мужеські на замовлення з власних матеріялів і інші кушнірські роботи виконує Юліян Глушевський, Коперника 16, тел. 54-46. **Ціни низькі;** приймає футра на перехів літом. 6—?

— **Відкриття весняного сезону.** Хворі на затяжний ревматизм, ісхіяс, ґіхт, нирки, міхур, нервові, шкірні та жіночі недуги повинні памятати, що весняний сезон найдешевший і починається **у Черчі вже 15-го травня.** Проспекти з докладнішими поясненнями висилає на бажання: Управа Живця — Черче п. Рогатин. 1879

— **Хто буде на Святі Молоді?** Зустрічаємося в суботу й неділю на обідах і вечором в КАВАРНІ „УНІОН", Львів, Костюшка 1. І. п. Приходіть — Ваші знакомі напевно там будуть!

— **Позір Рогатинщина!** Управа ґімназії „Рідної Школи" в Рогатині організує підготовчий курс до 2-ої кляси ґімназії. Підготовчий курс триватиме від 15-го травня до 15-го червня. Наука на підготовчому курсі безплатна. Зголошені учні дістануть дешеве приміщення у Інтернаті Малої Семинарії в Рогатині. За всякими інформаціями зголошуватися до Управи ґімназії кожного дня від год. 8—13. 1891

— **Союз Прихильників Національного Музею у Львові** (вул. Мохнацького 42) пригадує своїм членам річні збори в вівторок 9. травня ц. р. в год. 17.30. Члени Союзу, що вплатили повну вкладку зол. 60 (Т-ва 120) за 1932 р. одержують премію книжкою: **„Різдво Христове в поході віків"**, багато ілюстрованою українським і міжнароднім матеріялом.

— **На будову Нац. Музею у Львові** (вул. Мохнацького 42, П. К. О. 153—422) **зложили:** о. кан. Ю. Дзерович 50 зол., д-р Б. Сірко 20 зол. (разом 40), В. Верхола 10 (разом 100), „Дністер" надплатою за видання 7 зол. (207), Д. Мороз 1 зол. (29.80). Усього було пожертв 757 зол., а видатку на будову 2532.25 зол.

— **Показова вистава „Центросоюзу".** Для заінтересування ширшого загалу сьогоднішними досягненнями розвитку українських кооперативних і приватних промислових підприємств, уладжує Центросоюз у Львові показову виставу від 8. 5. до 8. 6. ц. р. в кімнатах власної домівки при вул. Зіморовича ч. 20 на І. пов. Відкриття вистави відбудеться в дні 8. V. в год. 14 попол.

— **Україніка.** Щоденник „Алленштайнер Цайтунг" у Східних Прусах помістив у двох числах, а саме 29. березня і 5. квітня ц. р. велику статтю Осипа Думіна п. н. „Україна і Совіти".

— **Фальсифікати образів.** Дістаємо такого листа: При вул. Сикстуській ч. 11. у крамниці Х. Спінера оглядав я перед хвилиною картину около 1 метра довжини і 70 цм. ширини, що зображає воду, за якою видніють сірі гори, а за ними передвечірнє, ясне небо з широкою сірою хмарою вгорі і маленькими хмарками всередині. Праворуч при березі великий човен, а ліворуч малий, де видніє мій підпис. Глядачам крамничних картин і тим, що їх купують, заявляю, що цеї картини я не малював, а тимсамим і не підписував. При тій нагоді заявляю, що не веду контролі, (і не всилі її вести), чи всі картини з моїми підписами, які продають у Львові, походять з моєї робітні; навпаки я в часі війни і по війні найшов у Львові, в приватнім посіданні багато чужої фактури, підписаної моїм іменем чужими руками. Це перший випадок, що на публичнім місци висить щонайменше уже від кількох днів фальсифікат моєї роботи. Тому вперше маю змогу звернути увагу широкої публики на цю прикру аномалію. — **Іван Труш.**

— **Найощадніша домашня робітниця".** В жовтні м. р. ПКО. розписала була конкурс на „Найощаднішу Домашню Робітницю". В звязку з цим конкурсом ПКО. повідомляє, що спеціяльний комітет приступає тепер до оцінки вислідів за перший півріх на щадничих книжках ПКО. зголошених до конкурсу. Речинець конкурсу минає 1. жовтня ц. р. і тоді комітет признає нагороди для найощадніших робітниць. На нагороди призначено 14.000 зол.

— **Гр.-прав. парох у Парижі.** Як повідомляє черновецький „Час", о. Іларіон Бриндзан, українець з Буковини, став гр.-прав. парохом у Парижі для цілої Франції. Свого часу він був катехитом у таборній українській ґімназії в Каліші. Перед двома роками його покликали на катехита приватної української ґімназії в Рівному, опісля на епископського секретаря в Луцьку. Тепер став парохом для української еміґра-

у Франції з осідком у Парижі. На Великдень відправив перше богослуження для своїх ...чих.

— **Як кінчиться „політичний" процес.** Перед ...дом присяглих у Стрию відбулася в днях 26. ...29. квітня розправа проти 6 учнів місцевої ...раїнської гімназії та 5 робітників з Корчина й ...колиці, обвинувачених у належанні до УОН, ...ширюванні протидержавних друків і грабу...ок. Розправа виказала, що грабункові напади ...иконали робітники С. Яценко, М. Стасів і М. ...обер на кількох жидівських купцях біля Кор...чина для власної користи, а не від якоїсь укра...ської організації. Учні української гімназії не ...ли з ними нічого спільного. Процес скінчив... засудженням за злочин грабунку М. Стасіва ...5 років, М. Корчинського на 4, С. Яценка на ...М. Бобера на 2 роки тяжкої вязниці. ;імна...них учнів В. Кунду, І. Вітрука та М. Паливо... засуджено за переховування протидержав...их друків кожного на 8 місяців вязниці з заві...шенням кари на 5 років. Учня М. Сявалку і ро...бітників Безушка та А. Гаєвського, обвинуваче...них у підпалі в Крушельниці, увільнено.

— **Регабілітація Штекера.** Міжнародня Феде...рація Змагунів була припинила Штекера в уча...сти в змаганнях у звязку зі смертю Урбаха. Те...пер Федерація привернула Штекерові права зма...гуна, заявляючи, що Урбах помер наслідком нервового стрясення, якого зазнав після бо...ротьби зі Штекером. Після тієї програної бо...ротьби Урбах дістав був листа від спортового уряду пропаганди в Берліні (керманичем його є мін. Гебельс). У листі сказано, що на випадок програної зі Штекером спорт змагунів Німеч...чини поробить із того висновки.

— **Грабунковий напад.** На дім Ізака Гендлера в Топорівцях пов. Городенка напало вночі 3-х замаскованих людей і з револьверами в руках зажадали грошей. Коли Гендлер сказав, що грошей не має, вони зревідували хату, забрали 30 зол. та ріжні товари і втікли. Поліція глядає за грабіжниками.

— **Бандитизм по селах.** На дім о. Погорецького, гр.-кат. пароха в Білині пов. Самбір, напали вночі два бандити і пробували грабити. Однак збуджений о. Погорецький дав кілька револьверових стрілів і сполошив напасників. Тоді вони вломилися до місцевої кооперативи, звідки забрали ріжні товари; навантаживши на віз, запряжених в пару вкрадених коней, відїхали. Поліція арештувала їх в Мединичах пов. Дрогобич. Є це Василь Гачок і Петро Гарасим, у яких найдено пальну зброю та часть товарів.

— **Мав досить життя.** В Ганьківцях пов. Снятин повісився на крайці у власній стайні господар Шпичка, що від довшого часу виявляв зневіру до життя. Сусіди боялися приступити до висільника і він висів довший час, аж прийшла поліція.

— **Згоріло 15 тисяч літрів бензини.** В Ярославі запалилися склади нафти і бензини, власність „Польміну". Згоріло коло 15 тисяч літрів бензини вартости 15 тисяч зол. Шкода була обезпечена. Вогонь повстав при неосторожнім отвиранні бочки з бензиною, яка експльодувала.

— **Знаменний інцидент.** В народній школі в Бориславі на терені прилученої громади Мразниці хтось вибив шиби в кількох клясах і в мешканні управителя. На місці найшли відозву, що взиває до бойкотування польських шкіл.

— **Прищиця.** Станиславівський воєвода видав низку розпорядків, що мають на меті боротьбу з прищицею, що шириться на Буковині і в районі повітів Городенка, Коломия, Косів і Снятин.

— **Скреслені студенти.** Як повідомляє жидівська преса, у Варшаві скреслено 1200 жидівських студентів, записаних у вищих школах, тому що не заплатили чесного, як відомо, дуже високого. Більшість тих студентів походить з провінції.

— **Відрубав голову шваґрові.** В Глинці пов. Радом один господар напав зі сокирою на свого шваґра. Коли після першого удару нападений упав на землю, розярений шваґер відрубав йому сокирою голову. Справою занялася поліція.

— **Летунська катастрофа.** Коло Радзанова пов. Радом упав військовий літак з Варшави, причому підпор. Мальчик і пільот Жбіковський згинули на місці. Причиною катастрофи був дефект у кермі.

— **Ще одна катастрофа.** З військового летунського майдану в Ґрудзьондзу вилетів аеропляном кпт. Глувчевський. Коли находився над селом Лісово, експльодував мотор. Літак упав на землю, причому кпт. Глувчевський згинув. — На берлінському лет. майдані одноособовий спортовий літак ударив підчас лету в комин, високий на 3 м. і впав крізь отвір, вибитий в даху, до ґенґару. Пільот згинув, літак знищений цілком.

— **Смерть на гладкій дорозі.** Із Серадза повідомляють, що на шосі біля Щерцова сполошилися коні, коли мотоциклїст Жонковський виминав віз. Коні кинулися на бік, наслідком чого Жонковський впав під віз і згинув на місці. Пасажир, що теж їхав мотоциклем, тяжко поранився.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН

Де згода в родині.

В пана радника Перепічки не було ніколи дома спокою. Поминаючи жінку з гітлерівською вдачею, все виходили якісь непорозуміння між дітьми. Партійні суперечки, сварки, а з цього приводу і бійки.

Син найстарший, з неомоскофілів, тягнув за Крушельницьким і Сталіном. Молодший новоклічник, фашист, а донька по мамі з польського роду вичитувала „Курєр Львовскі" як завзята ендечка, доповнювала цю фамілійну гармонію. Доходило до того, що вже від року зі собою не говорили, навіть при росолі.

Не дивниця, що пан радник уважав дім за справжнє пекло і тільки надзвичайна побожність ратувала його ще від самовбивства. Що було робити. Ходив до церкви і молився, благаючи Господа милосердя над домом та собою. Це тревало більш року. Пан радник став уже сумніватись і тратити віру, але чудо таки сталось. Ненадійно приходить тому тиждень до дому, дивиться, а його рідня вкупці. Сидять усі й говорять приязно, аж очам своїм не вірить. Що сталось? Чудо! Таки Господь вислухав...

Жінка пояснила. Обєдналися якось так ненадійно. Пішло за зїзд кат. молоді 7. травня. Одно стало читати ґазету в голос, друге докинуло і слово по слові погодились. Всі значить, заявились проти зїзду.

Пан радник перехрестився, підніс очі на ікону над ліжком і зітхнув важко:

Благання мої вислухані, тепер уже мир буде в хаті...

•

Але чудо в родині п. радника ще не мало кінця. Діти не тільки погодились між собою, але й погодились зі зїздом.

Молодший пішов з цікавости подивитись і вже мимохіть приймав участь в поході кат. молоді, старший вибрався продавати картки — види міста Львова, відбитки з образу Курилласа „Христос серед молоді", бо як комуніст любив заробити, а до доні приїхав наречений з провінції, член Кат. Союзу, дуже добра партія, тож годі було йому відмовити.

(„Зиз".) Гудзьо.

— **Памятник наших часів.** В містечку Фрайберг у Саксонії відкрили надзвичайний памятник, що має увіковічнити важке положення німецького народу. На ґранітовій підставі памятника зроблено напис: „Голод, нужда, незгода і смерть 1918—1933". Нижче видко напис: „Боже, будь нам милостивий!"

— **Прожив 256 років.** В Китаю помер недавно хлібороб Лі-Чун-Юн, найстарший мабуть чоловік на цілому світі, що прожив 256 років. Уродився в 1677 р., мав багато жінок і полишив 70 внуків та правнуків, з яких наймолодший має 70 років. Лі-Чун-Юн зберіг до останньої хвилини живий ум і справність тіла, виглядаючи на 70 років. Займався дослідами лічничої сили ріжних ростин і свою довговічність приписував уживанню невідомих ближче ліків.

— **Кракатав вибухає.** Як повідомляють з Батавії, вулькан Кракатав вибухає знову з небувалою досі силою. Діяльність того вічно неспокійного вулькану перевищає своєю силою всі дотеперішні вибухи. Число жертв у людях покищо невідоме.

— **Осідний корабель.** З німецької пристані в Кільонії виплив на Атлянтійський Океан осідний корабель „Вестфален", що має служити для осідання апаратів летунської комунікації з південною Америкою. Передбачена постійна летунська комунікація, пасажирська і товарова, між Німеччиною і Ріо де Джанейро на протязі чотирьох днів та між Німеччиною і Буенос Айрес на протязі пятьох днів.

— **Згоріло 700 овець.** На фільварку Альт Кибеліх біля Нової Бранденбурґії вибухла вночі пожежа, що знищила обору та стодолу. У вогні згинуло 700 овець і 30 коров, крім того великі запаси сіна. Пожежа повстала наслідком підпалу.

— **Дорогий перепис.** До переведення загального перепису в Німеччині, який має відбутися 16. червня ц. р., буде потрібних 400.000 урядовців. Вони зужиють 480.000 кг. паперу. Кошти перепису преліміновано на 9. міл. 500.000 марок.

— **Стеноґрафія за часів Ціцерона.** Першу стеноґрафічну систему винайшов, як відомо, невільник, опісля визволенець Ціцерона, Тіро, коло 50 літ перед Христом. Підчас мандрівки народів та система пропала. 1600 літ пізніше Брайт винайшов систему стеноґрафії, якою написав цілу книжку. Цей унікат продали недавно на ліцитації за 500 фунтів штерлінґів.

— **Романа з Мельників і Антін Купчинські** складають 25 зол. на Рідну Школу замісць повідомлень про своє вінчання, що відбулося дня 30. квітня 1933.

— **Ревія в кіні „Стилевім" (вул. Шашкевича 5).** В неділю, 7. травня ц. р. останній раз дотеперішня програма ревії під управою А. Качоровського, п. з. **„Кожному дамо щось".** Цей ансамбль втішається небувалим успіхом і тому не вмовкають оплески під адресою головних виконавців та балету. В неділю вполудне (12. год.) поранок по знижених цінах, а в понеділок нова програма ревії і фільми **„Людина за кратами".**

—o—

Хто знає?

Редакція Української Загальної Енциклопедії просить подати на її адресу (Львів, вул. Чарнецького 26) відомості про таких наших діячів:

1) **Фідлер,** укр. полковник ген. штабу, прибалтійський німець (імя, рік народин та евентуально смерти).

2) **Філімонов,** рос. генерал, отаман кубанського війська (імя і рік народин).

3) **Ценкер,** полковник армії УНР (імя).

4) **Царенко,** полковник армії УНР (імя і рік народин).

СПОРТ.

Станиславів. ГАКОАГ—ПРОЛОМ 2:0.

По двох перемогах над доволі сильними противниками потерпів Пролом несподівано поразку у змаганнях за мистецтво Б-кляси з жидівським Гакоагом який грав незвичайно амбітно, особливо в першій половині. Пролом, подібно як Україна, не має тепер оборони (Кардаш відійшов до Ревери), тому теперішня його форма не зовсім певна.

Ужгород. С. К. „РУСЬ"—ВАШАШ (Будапешт) 2:2 (1:1).

В мин. понеділок 1 п. м. розіграла ужгородська Русь мячеві змагання з будапешт. профес. клюбом Вашаш. Мадяри мали помітну перевагу, якої не могли використати, бо воротар Бокшай доказував просто чудес і ловив навіть найтяжчі мячі, стріляні з віддалі кількох метрів. Голи для Руси стріляли: Криж І. і Шандор (з карного).

Ужгород. МАДЯРСЬКИЙ ТІМ—СЛАВЯНСЬКИЙ ТІМ 8:4 (4:2).

Змагання розіграні в мин. неділю, при чому у вибраній славянській 11-ці грало 7 змагунів Руси.

ДУЖАННЯ.

У пятницю хід дужань у спортовому цирку при вул. Пелчинській у Львові був такий: Ґрабовський у трьох рундах (по 7 мін.) не дав собі ради з Пошофом, хоч мав над ним перевагу. Мадяр Чал вже в 4. мін. поклав литовця Будруса. Кавзер, що від минулого року помітно розрісся, поклав в 11. мін. німця Келера. Відомий львівський боксер Ґрос приголомшив кокавтом у 3-ій рунді Міцну, якого знесли з рінгу. В останній парі любимець публики Білевич по цікавій боротьбі поклав у третій рунді розлюченого сибірака Ґромова, виказуючи, як завсіди, чудову техніку і небувалу зручність. Оваціям публики для переможця не було кінця.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 7. травня год. 3.30 попол. „Фройлян Доктор".

Неділя, 7. травня год. 7.30 веч. Марійська Академія.

Понеділок, 8. травня год. 7.30 веч. „Викрадена наречена".

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 7. травня год. 3.30 попол. „Золота тіточка".

Неділя, 7. травня год. 7.30 веч. „Шукаємо талановитого вломника".

Понеділок, 8. травня год. 7.30 веч. „Шукаємо талановитого вломника".

Спортовий Цирк, вул. Пелчинська (біля Тенісового Т-ва) виступи міжнародніх змагунів-атлетів. Початок год. 8.15 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „В тайгах Сибірі".
АПОЛЬО: „Кохання та пімста донського козака".
АТЛЯНТИК: „Під Твою оборону".
КАСІНО: „Мушини в її житті".
КОЛІСЕЙ: „Що може Париж", ревія „Парада без зірок".
КОПЕРНИК: „Син джунглів".
МАРУСЕНЬКА: „Син джунглів".
МІРАЖ: „Чар її очей" (Дж. Ґейнор, Фарел).
ПАЛЯС: „Їх Ексцеленція субект".
ПАН: „Любощі князя" та ревія.
ПАСАЖ: „Кабірія" (на основі Д'Аннунціо).
ОАЗА: Нечинне.
СТИЛЕВЕ: „Наші невинні наречені", ревія: „Щось для кожного" (виступ ревієвої трупи „Аркадія" Ант. Качоровського). Початок ревії в 4., 6.30 і 9. год.
ХИМЕРА: „Пімста Тонга".
УТІХА: „Остання парубоцька ніч" і ревія: „Ах, ті ноги!"

„КАРПАТІЯ“ Товариство взаїмних обезпечень на життя й ренти.

БІЛЯНС НА ДЕНЬ 31. ГРУДНЯ 1932 РОКУ.

ЧИННИЙ СТАН

Каса	8.403.78
Кредитові інституції	19.965.47
Вартісні папери з біжучими купонами	384.406.02
Недвижимости	131.107.97
Позички під застав власних поліс	45.653.93
Агенти	14.426.30
Ріжні з титулу залеглих премій	23.017.41
Товариства обезпечень	113.798.78
[illegible] довжники	2.199.40
[illegible] движимости	[illegible]
	745.[illegible]

ДОВЖНИЙ СТАН

Резервовий фонд	1.157.09
Основний фонд	220.000.00
Обезпеченевий фонд	348.426.75
Інші фонди й технічні резерви	11.267.85
Фонд на амортизацію вартости недвижимости	5.120.97
Товариства обезпечень	138.994.18
Інші вірителі	4.014.21
Незаплачені податки й оплати	3.673.55
Інші пасива	12.697.93
Зиск (білянсова надвижка	606.53
	745.[illegible]

РАХУНОК ЗИСКІВ І ВТРАТ ЗА РІК 1932.

ЗИСКИ

Чистий дохід з майна Товариства	10.213.06
Зиск на курсі вартісних паперів	225.38
Зиск на курсі валют безпосередніх обезпечень	58.33
	10.496.77

ВТРАТИ

Білянсовий недобір у звітовому році на рах. обезп.	2.103.03
Втрата на курсі валют посередніх обезпечень	2.108.75
Втрата на курсі вартісних паперів	64.50
Інші відписи й втрати необняті подрібними рахунками:	
Відписано з вартости недвижимости	2.622.73
Відписано з вартости движимости	2.031.44
Відписано з рахунку агентів	959.79
Зиск (білянсова надвишка)	606.53
	10.496.77

Приділ білянсової надвишки за рік 1932.
Білянсову надвишку в квоті зол. 606.53 приділено до резервового фонду по думці § 28. статуту.

ДИРЕКЦІЯ:
Ярослав Колтунюк в. р. Інж. Юліян Павликовський в. р.
Д-р Іван Ґижа в. р.

РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ:
Микола Заячківський в. р. Д-р Юлій Савчак в. р.
Ілько Лисий в. р.

Книговодець: Ілько Яремкевич.

Закордонне радіо.

Неділя, 7. травня 1933.

Братислава (279,3) 12.05 Легка музика, 17.45 Концерт; **Міляно** (331,4) 21.00 „Германія“ оп. Франкетія, **Брно** (341,7) 11.00 Концерт; **Штрасбурґ** (345,2) 9.30 Твори Чайковського, 20.30 Альзатський вечір, **Гельсінґфорс** (368,1) 18.40 Брамсові пісні, 19.20 Фортепян; **Білгород** (429,7) 16.30, 20.05, 21.10 Спів, **Лянґенберґ** (472,4) 12.15, 20.05 Брамсів концерт, **Прага** (488,6) 7.30 Концерт; **Відень** (518,1) 17.15 Трубна оркестра, 18.45 Брамсові пісні, 21.30 Вес. вечір; **Харків** (937,5) 9.00 Муз.-літ. авд., 10.00 Трубна орхестра, 13.50 Орхестра, 15.10 Авдиція, 16.20 Концерт для сільських дітей, 18.00 Літ. авдиція, 19.00 Концерт, **Москва** (1000) 17.30 „Евген Онеґін“ оп. Чайковського (Сталін. 424,3 м.), 17.25 „Корневільські дзвони“ оп. Плинкета (Досв. 720 м.).

Понеділок, 8. травня 1933.

Братислава (279,3) 16.10 Концерт, **Бресляв** (325) 16.20 Оп. музика, 19.00 Нар. шлеські пісні; **Штутґарт** (360,6) 18.25 Селянин і його світ, 20.00 „Розбійники“ Шілера; **Білгород** (429,7) 15.00, 16.00 Нар. музика, 20.00 Хор хлопців (зі Загребу), **Рим** (441,2) 17.30 Концерт (есп. і мехіканські пісні); **Відень** (518,1) 17.25 Сонати, 19.00 Концерт, 21.30 Музика, спів; **Мінхен** (532,9) 20.05 „Севільський цирульник“ оп. Росінія; **Харків** (937,5) 8.30 Трубна орхестра, 10.00 Концерт для дітей, 13.50 Радіокомпозиція, 15.10, 16.00, 21.30 Концерт, 17.25 Трансм. з театру, **Москва** (1000) 17.25 „Фавст“ оп. Ґунода (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Неділя, 7. травня 1933.

12.15 Муз. поранок, 14.00 Банк Польський та поміч хліборобам, 14.20, 15.05 Музика; 14.40 Хліборобська скринька; 16.00 Для дітей: Що чувати в світі? Лови китів; 16.25 Грамофон; 16.45 Голоси природи в горячому яванському лісі, 17.00 Солісти: Ольга Шумська (сопр.), Мосочи (бас); 18.00 Легка музика; 19.00 Всячина, Грамофон; 19.25 Авдиція; 20.00 Весела авдиція; 21.01 Спортові вістки; 21.10 Концерт (музика, спів), 22.25, 23.00 Танкова музика.

Понеділок, 8. травня 1933.

11.00 Нац. Зібрання (Вибір президента Польщі); 12.10, 15.35, 16.15 Грамофон; 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 Платничий оборот Польщі; 17.00 Концерт; 18.00 Легка й танк. музика, 19.00 Нафтовий промисл; 20.00 Концерт (музика, спів); 21.30 Спортові вістки; 21.40 Фортепян; 22.10 Фейлетон, рецитації; 22.25, 23.00 Танкова музика.

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих	
	від	до
Пшениця двірська	32·75	33·25
Пшениця збірна	30·25	30·75
Жито одноціле	16·25	16·50
Жито збірне	15·25	15·75
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	9·75	10·25
Кукурудза краєва	15·00	15·50
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	14·—	15·—
Фасоля краса (з мішк.)	16·—	17·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	9·50	10·—
Вика чорна	7·50	8·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	15·50	15·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	6·25	6·50
Висівки пшеничні	6·50	6·75
Пшоно	29·—	31·—
Просо краєве	17·—	18·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	34·25	34·75
Пшениця збірна	31·75	32·25
Жито одноціле	17·75	18·—
Жито збірне	16·75	17·—
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·25	10·75
Мука пшен. люксусова	62·00	62·50
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип урид.	32·—	32·50
Висівки житні	6·50	6·75
Висівки пшеничні	7·75	8·—
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	38·—	40·—
Пенцак ч. 10	24·—	26·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 6. V.: масло —.—, молоко 0.21, сметана 0.90, яйця 2.80. Тенденція на масло вичікуюча, на молоко звишкова, на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Надзвичайні Загальні Збори Товариства Український Інститут для Дівчат у Перемишлі (відкликані з дня 28. квітня ц. р.), відбудуться у великій салі Товариства, **дня 26. V. 1933. в год. пів до пятої пополудни.** Предметом нарад зміна статута. Колиб на ці збори не явилося приписане статутом число членів Товариства, відбудуться нові надзвичайні Загальні Збори у тій самій домівці з тим самим предметом нарад, того самого дня 26. V. ц. р., в год. 5-ій попол. з правом вносити важні рішення без огляду на число членів учасників. **За Виділ: Д-р В. Загайкевич,** голова, Мр. Ст. Навроцький, секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

[illegible] Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло“. За редакцію відповідає Олександер Костик.